

BRAVE online lespakket

INHOUD

LESPAKKET – 2

LEERDOELEN – 3

LESOPZET – 4

ANTWOORDEN – 8

ACHTERGRONDINFORMATIE – 9

DE UNIVERSELE VERKLARING VAN DE RECHTEN VAN DE MENS – 12

HET VN-KINDERRECHTENVERDRAG – 13

Lespakket

DOELGROEP

Voortgezet onderwijs, vanaf de tweede klas, 14-18 jaar
Mbo, niveau 1-4, 16-22 jaar

KERNDOELEN

- Nederlands
- Mens en Maatschappij
- Burgerschap

MATERIALEN

- Online lespakket BRAVE - <https://www.amnesty.nl/courses/brave-mensenrechtenverdedigers>
- 1 Docentenhandleiding (digitaal en op papier)
- 1 set kaarten voor de inleiding/inhoudelijke energizer (kaarten personen & kaarten quotes)
- 1 certificaat van deelname per leerling/student (naam nog in te vullen)
- 1 BRAVE-tattoo per leerling/student
- 1 sticker per leerling/student

Leerdoelen

Na afloop van de BRAVE-les...

KENNIS

... KUNNEN LEERLINGEN/STUDENTEN

- uitleggen wat mensenrechten zijn en wat hun betekenis is in het dagelijks leven;
- uitleggen wie mensenrechtenverdedigers zijn, wat zij zoal doen en waarom hun werk zo belangrijk is;
- uitleggen waarom mensenrechtenverdedigers wereldwijd steeds grotere risico's lopen;
- vertellen over de jonge BRAVE-activist in wie zij zich met hun groepje hebben verdiept: wat maakt dat hij/zij zich is gaan inzetten voor mensenrechten en voor welke mensenrechten hij/zij zich inzet.

VAARDIGHEDEN

... KUNNEN LEERLINGEN/STUDENTEN

- goed samenwerken tijdens hun groepswork;
- beknopt en helder mondeling verslag doen over het werk van een mensenrechtenactivist;
- verschillen en overeenkomsten noemen tussen mensenrechtenschendingen dichtbij en ver weg;
- verschillen en overeenkomsten noemen tussen hun eigen situatie en die van anderen wat betreft mensenrechtenschendingen;
- in de betreffende landen aanwijzen wie er welke verantwoordelijkheden heeft ten aanzien van het beschermen van de mensenrechten;
- oplossingen aandragen voor mensenrechtenschendingen;
- zich een mening vormen over mensenrechtenschendingen en deze verwoorden.

HOUDING

... ZIJN LEERLINGEN/STUDENTEN

- in staat zich in te leven in de situatie van anderen, in andere landen;
- in staat blijkt te geven van een empathische houding;
- in staat te reflecteren op hun eigen gedrag en hun eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van de mensenrechten;
- in gaan zien dat ze zelf ook mensenrechtenactivisten kunnen zijn, door op te komen voor hun eigen rechten en de rechten van anderen.

Lesopzet

INLEIDING / INHOUDELIJKE ENERGIZER

KLASSIKAAL

(totaal 20-25 minuten)

1) Welke (bekende) mensenrechtenactivist heeft welke uitspraak gedaan?

Materiaal: de kaartenset met 20 personen en 20 quotes.

Tijd: 10 minuten

Doel: delen van persoonlijke ervaringen

Leerlingen/studenten moeten op zoek naar hun 'duo': koppel de persoon aan de juiste quote.

Wie heeft wat gezegd? Vervolgens gaan de duo's informatie uitwisselen:

wie is er ooit voor jou in de bres gesprongen? Of wie heb jij zelf verdedigd?

Bespreek kort met de hele klas na: hoe was dit om te doen?

Wil iemand misschien iets kort over zijn of haar ervaring vertellen?

2) Uitleg lesopzet (zie dit schema).

Materiaal: online lespakket www.amnesty.nl/lespakketbrave.nl

Tijd: 5 minuten

Doel: Leerlingen/studenten weten van te voren uit welke lesonderdelen de les is opgebouwd

3) Bespreken wat mensenrechten zijn, wie mensenrechtenactivisten zijn en wat Amnesty International doet.

Materiaal: de definities en uitleg in deze handleiding, www.amnestyopschool.nl

Tijd: 10 minuten

Doel: voorkennis bij de Leerlingen/studenten activeren

(Totaal 20-30 minuten)

Verdeel de klas in groepjes en geef elk groepje een van de case studies. Laat de groepjes het filmpje over hun case bekijken op [amnesty.nl/courses/brave-mensenrechtenverdedigers](https://www.amnesty.nl/courses/brave-mensenrechtenverdedigers) en gezamenlijk de vragen maken. Dus ieder groepje gaat aan de slag met een case study.

'CASE STUDY' GILBERT, TANZANIA

DE LEERLINGEN/STUDENTEN VERDIEPEN ZICH IN GILBERTS VERHAAL

- 1) **Bekijken filmportret** van Gilbert
- 2) **Meerkeuzevragen** maken
- 3) **Mensenrechten** in Tanzania
- 4) **Verdieping:** discriminatie
- 5) **Actie!:** Online een solidariteitsactie voeren, door Gilbert te laten weten dat je hem steunt. Zie link naar website/FB.

'CASE STUDY' GAMZE & SEHRIBAN, TURKIJE

DE LEERLINGEN/STUDENTEN VERDIEPEN ZICH IN HET VERHAAL VAN GAMZE & SEHRIBAN

- 1) **Bekijken filmportret** van Gamze & Sheriban
- 2) **Meerkeuzevragen** maken
- 3) **Mensenrechten** in Turkije
- 4) **Verdieping:** vrijheid van meningsuiting
- 5) **Actie!:** Online een solidariteitsactie voeren, door Gamze & Sheriban te laten zien dat je hen steunt. Zie link naar website/FB.

'CASE STUDY' PARAS, PAKISTAN

DE LEERLINGEN/STUDENTEN VERDIEPEN ZICH IN PARAS' VERHAAL

- 1) **Bekijken filmportret** van Paras
- 2) **Meerkeuzevragen** maken
- 3) **Mensenrechten** in Pakistan
- 4) **Verdieping:** meisjesrechten
- 5) **Actie!:** Online een solidariteitsactie voeren, door Paras te laten weten dat je haar steunt. Zie link naar website/FB.

'CASE STUDY' DUNIA, HONDURAS**DE LEERLINGEN/STUDENTEN VERDIEPEN ZICH IN DUNIA'S VERHAAL**

- 1) **Bekijken** filmportret van Dunia
- 2) **Meerkeuzevragen** maken
- 3) **Mensenrechten** in Honduras
- 4) **Verdieping:** inheemse volken
- 5) **Actie!:** Online een solidariteitsactie voeren, door Dunia te laten weten dat je haar steunt.
Zie link naar website/FB.

'CASE STUDY' EMEDI & AMANI, TANZANIA**DE LEERLINGEN/STUDENTEN VERDIEPEN ZICH IN HET VERHAAL VAN EMEDI & AMANI**

- 1) **Bekijken filmportret** van Emedi & Amani
- 2) **Meerkeuzevragen** maken
- 3) **Mensenrechten** in Tanzania
- 4) **Verdieping:** kinderrechten
- 5) **Actie!:** Online een solidariteitsactie voeren, door Emedi & Amani te laten weten dat je hen steunt. Zie link naar website/FB.

'CASE STUDY' ALEXANDER, RUSLAND**DE LEERLINGEN/STUDENTEN VERDIEPEN ZICH IN ALEXANDERS VERHAAL**

- 1) **Bekijken filmportret** van Alexander
- 2) **Meerkeuzevragen** maken
- 3) **Mensenrechten** in Rusland
- 4) **Verdieping:** dienstplicht
- 5) **Actie!:** **Online** een solidariteitsactie voeren, door Alexander te laten weten dat je hem steunt.
Zie link naar website/FB.

KERN – DEEL II**KLASSIKAAL**

(totaal 5-10 minuten)

Welke ‘case study’ heeft het groepje gedaan?

Alle groepjes ‘pitchen’ om de beurt hun mensenrechtenactivist. Ze vertellen in *maximaal 2 minuten* in welke mensenrechtenactivist ze zich hebben verdiept, tegen welke mensenrechtenschending hij/zij opkomt, en waarom hij/zij hierbij betrokken is geraakt.

KERN – DEEL III**KLASSIKAAL**

(totaal 5-10 minuten)

‘Case study’ Toby, waarin de leerlingen/studenten zich verdiepen in het verhaal van de Nederlandse Toby. Toby zet zich in voor de rechten van vluchtelingen. Mensenrechten gelden voor iedereen, altijd en overal. Overal ter wereld zijn dan ook mensenrecht kwesties of mensenrechtenschendingen. Ook in Nederland. Toby laat zien dat je ook hier je in kunt zetten voor de mensenrechten. Bekijk in de klas de video van Toby en maak klassikaal de opdrachten.

AFSLUITING LES**KLASSIKAAL**

(totaal 10-15 minuten)

Materiaal: BRAVE-tattoos, -stickers en -certificaten

Plenair de les nabespreken. Wat heeft indruk gemaakt op de leerlingen/studenten?

Van welke mensenrecht kwestie hadden ze nog nooit gehoord? Kunnen ze voor iedere jonge mensenrechtenactivist uitleggen waarom Amnesty hen BRAVE vindt?

Uitdelen: certificaten (namen leerlingen erop schrijven!), BRAVE-tattoos en -stickers.

ZELF OOK ACTIVIST WORDEN?

- 1) Doe je **Maatschappelijke Stage** bij Amnesty, zie www.amnestyopschool.nl of stuur een mailtje naar jongeren@amnesty
- 2) Schrijf zelf mee met **Write for Rights**, Amnesty’s wereldwijde jaarlijkse actie, van 20 november tot en met de kerstvakantie. Je kunt ook als school Write for Rights organiseren. Check de website: www.amnestyopschool.nl
- 3) Volg Amnesty op **Instagram**, [@amnestyopschool](https://www.instagram.com/amnestyopschool)
- 4) **Bestel de GRTZ!** en schrijf een solidariteitskaart aan iemand die jouw steun hard nodig heeft.

Antwoorden

Welke (bekende) mensenrechtenactivist heeft welke uitspraak gedaan?

- 'Ik denk er altijd aan dat ik kan worden gedood of ontvoerd. Maar ik weiger te vluchten. Ik ben een mensenrechtenstrijder en ik weiger deze strijd op te geven.' → **Berta Cáceres**
- 'Ik ben liever staatloos dan stemloos.' → **Edward Snowden**
- 'Ik leef in een land waar mensenrechten niet populair zijn en worden gezien als ideeën die ons door het "Westen" zijn opgedrongen. Je moet een sterke persoonlijkheid zijn om militarisme te verwerpen en te strijden tegen vooroordelen en een mannelijke maatschappij.' → **Alexander**
- 'Geloof ergens in. Zelfs als je daarvoor alles moet opofferen.' → **Colin Kaepernick**
- 'We blijven om gerechtigheid vragen. Volgende week zijn we hier weer.' → **Gamze and Sehriban**
- 'Ik vind het niet erg als ik op school op de grond moet zitten. Ik wil gewoon onderwijs krijgen. En ik ben voor niemand bang.' → **Malala Yousafzai**
- 'Ze kunnen mijn boeken verbieden, ze kunnen mijn cartoons verbieden, maar ze kunnen mijn geest niet verbieden. Ik blijf tekenen tot de laatste druppel inkt.' → **Zunar (Zulkiflee Sm Anwar Ulhaque)**
- 'Ik ben al zo vaak aangevallen. Ik ben niet bang meer.' → **Vitalina Koval**
- 'Ze zullen ons niet stil krijgen.' → **Marielle Franco**
- 'Ons geweten hebben we bij onze geboorte meegekregen, wij allemaal.' → **Alicia Keys**
- 'Ik wil nu met woorden vechten.' 'De moorden moeten stoppen zodat wij vrij kunnen leven.' → **Gilbert**
- 'Ik vraag me telkens weer af: wordt dit het jaar van gerechtigheid en vrijheid? Of wordt het weer eenzelfde jaar als alle andere?' → **Albert Woodfox**
- 'Wij gaan het lot van de mensheid veranderen, of jullie het leuk vinden of niet.' → **Greta Thunberg**
- 'Ik ben niet bang, omdat ik weet dat ik de rechtszaak moet ondergaan. Ik bedoel: ik ga er al vanuit dat ik de prijs moet betalen...; → **Joshua Wong**
- 'Het is beter een kaars aan te steken dan de duisternis te vervloeken.' → **Peter Benenson**

Amnesty International & mensenrechten

AMNESTY'S MISSIE EN GESCHIEDENIS

Amnesty International streeft naar een wereld waarin iedereen alle rechten geniet die zijn vastgelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en andere internationale mensenrechtendocumenten. Om dit te bereiken, doen we onderzoek en voeren we actie gericht op het tegengaan en stoppen van ernstige schendingen van al deze rechten, zoals het recht op lichamelijke en geestelijke onschendbaarheid, het recht op vrijheid van geweten en meningsuiting, en het recht om niet te worden gediscrimineerd.

In 1961 kon de Britse advocaat Peter Benenson niet langer aanzien hoe over de hele wereld mensen in de gevangenis terecht kwamen, alleen maar omdat zij kritiek leverden op de regering van hun land. Hij wilde hier iets tegen doen en dacht: wat als nou heel veel mensen meedoen, dan heeft het misschien wel effect. Daarom publiceerde hij op 28 mei 1961 in de Britse krant *The Observer* het artikel 'de vergeten gevangenen'. Daarin vroeg hij mensen brieven te schrijven naar regeringen om hen op te roepen zes gewetensgevangenen vrij te laten. Veel kranten in andere landen, waaronder *de Volkskrant*, vertaalden het artikel en publiceerden het ook. De actie werd een groot succes. Na een jaar werd besloten de actie voort te zetten in een permanente organisatie: Amnesty International, nu een bekende mensenrechtenorganisatie, met ruim 7 miljoen aanhangers in 150 landen.

WAT ZIJN MENSENRECHTEN?

Mensenrechten zijn er om je te beschermen. Dat kan bijvoorbeeld nodig zijn als een regering haar macht gebruikt om mensen die een andere mening hebben te bedreigen en gevangen te zetten. Mensenrechten gelden altijd, overal en voor iedereen. De mensenrechten zijn vastgelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van de Verenigde Naties (VN). Om kinderen extra te beschermen, is er sinds 1989 ook het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind.

Vrijwel alle landen ter wereld zijn lid van de VN. Al die landen hebben moeten beloven dat ze zich zullen houden aan de rechten uit de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Een paar voorbeelden van mensenrechten: iedereen heeft recht op onderdak, op onderwijs, op vrije meningsuiting, het recht om je eigen geloof te kiezen en iedereen heeft het recht om niet gemarteld of gediscrimineerd te worden.

GESCHIEDENIS MENSENRECHTEN

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM) werd op 10 december 1948 aangenomen door de Verenigde Naties. De wereldleiders richtten direct na de Tweede Wereldoorlog de VN op met als doel te voorkomen dat de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog zich zouden herhalen. De wereld moest veiliger, de welvaart groter en de wereldvrede dichter

bij. Alle landen die bij de VN horen hebben beloofd zich aan de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens te houden. De UVRM bestaat uit dertig artikelen. Deze dertig artikelen omvatten zo'n zestig rechten. Een verkorte versie van de UVRM is achterin deze docentenhandleiding opgenomen.

In de jaren nadat de UVRM geschreven is, zijn er veel mensenrechtenverdragen bij gekomen. Deze internationale verdragen zijn juridisch bindend, in tegenstelling tot verklaringen. Voorbeelden van internationale verdragen op het gebied van mensenrechten zijn: het Internationale Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten (1966) en het Internationaal Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten (1966). Er zijn ook verdragen speciaal voor de bescherming van kwetsbare groepen, zoals inheemse volken, mensen met een lichamelijke beperking en kinderen.

De mensenrechten en -plichten zijn universeel en ondeelbaar. Universeel betekent dat ze voor iedereen gelden, altijd en overal. Ze zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden: alle rechten zijn even belangrijk. Landen mogen niet 'shoppen' in de mensenrechten en zeggen: die doen we wel en die doen we niet. Een vergelijking kan gemaakt worden met de muren van een huis: als er een aantal stenen tussenuit gehaald worden, staat het huis minder stevig. Voor het systeem van de mensenrechten geldt ook dat het geheel minder stevig is als de meeste rechten wel gerespecteerd worden, maar een aantal niet. En kunnen kinderen wel goed leren als hun magen elke dag rammelen van de honger?

Eleanor Roosevelt verwoordde de reikwijdte van de mensenrechten in 1948 treffend: *'Waar beginnen de universele mensenrechten? Op kleine plaatsen, dicht bij huis – zo dichtbij en zo klein dat ze op geen enkele kaart van de wereld gezien kunnen worden. Maar die plekken zijn de wereld van het individu; de buurt waar hij woont; de school die hij bezoekt; de fabriek, boerderij of kantoren waar hij werkt. Als deze rechten daar geen betekenis hebben, hebben ze weinig betekenis ergens anders.'*

GESCHIEDENIS KINDERRECHTEN

De Volkenbond nam in 1924 de Verklaring van Genève aan, waarin de verplichtingen en verantwoordelijkheden van volwassenen tegenover kinderen kort staan beschreven. De aanleiding waren de gruwelen van de Eerste Wereldoorlog. Het verdrag bestaat uit vijf rechten die het kind beschermen. Een voorbeeld: het kind moet als het ziek of gewond is voldoende medische zorg krijgen. Bij het opstellen van deze vijf rechten, werd niet vanuit het kind gedacht, maar werd voor het kind gedacht.

De Tweede Wereldoorlog leidde tot meer belangstelling voor kinder- en mensenrechten. In 1946 richtten de Verenigde Naties (VN) 1946 het United Nations Childrens Fund (Unicef) op. Unicef had als taak voedsel en medische hulp te verstrekken aan kinderen die slachtoffer waren van de oorlog. De verhoogde aandacht voor kinder- en mensenrechten uitte zich ook in het aannemen van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens door de VN in 1948. Twee jaar daarna werd het Europese Verdrag van de Rechten van de Mens aangenomen. De Raad van Europa houdt toezicht op de naleving ervan. Ook werd de verklaring die de Volkenbond in 1924 opstelde opnieuw tegen het licht gehouden. Uiteindelijk resulteerden al deze ontwikkelingen erin dat de Verenigde Naties de Verklaring van de Rechten van het Kind in 1959 aannamen.

In 1979 bestond de Verklaring van de Rechten van het Kind twintig jaar. UNESCO (de educatieve, wetenschappelijke en culturele organisatie van de VN) riep 1979 uit tot 'Internationaal jaar van het kind'. Toen gingen er stemmen op om de mogelijkheden voor een verdrag te onderzoeken. Een verdrag geeft namelijk een veel steviger internationale basis dan een verklaring, aangezien het juridisch bindend is. Internationale non-gouvernementele organisaties waren de belangrijkste leveranciers voor zowel de inhoud als de ontwerp teksten.

In 1989 werd het verdrag voorgelegd aan de lidstaten van de VN. In het verdrag komt een nieuw kindbeeld naar voren. Een kind wordt niet langer gezien als een hulpeloos onderwerp van liefdadigheid, maar ook niet als eigendom van ouders. Kinderen zijn mensen met hun eigen rechten. Kinderen worden gezien als individuen, als familieleden en als lid van de gemeenschap.

In dit Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind, ook wel het VN-Kinderrechtenverdrag genoemd, zijn 54 kinderrechten vastgelegd. De laatste dertien van deze rechten gaan over het verdrag zelf. Daarom hanteren wij 41 rechten, waarvan de laatste (artikel 41) stelt dat alle rechten in het betreffende land die beter voorzien in de rechten voor kinderen, geldig zijn boven het Kinderrechtenverdrag.

WIE IS EEN MENSENRECHTENVERDEDIGER?

Een mensenrechtenverdediger of -activist voert actie als de mensenrechten worden onderdrukt. Een activist komt bijvoorbeeld in actie als iemand wordt gemarteld, wanneer iemand ter dood is veroordeeld of is gevangengezet omdat de regering hem of haar lastig vindt. Of een mensenrechtenactivist verzet zich tegen vrouwenbesnijdenis, discriminatie of het terugsturen van vluchtelingen naar een land waar het gevaarlijk is. Mensenrechtenverdedigers kunnen journalisten zijn, of advocaten, artsen, verpleegkundigen, docenten, vakbondsmensen, boeren, noem maar op. Eigenlijk kan iedereen een mensenrechtenverdediger zijn.

MENSENRECHTENACTIVISTEN HEBBEN HET (EXTREEM) ZWAAR

Het wordt steeds gevaarlijker om op te komen voor mensenrechten. Meer dan ooit krijgen mensenrechtenverdedigers te maken met pesterijen. Ze worden zwartgemaakt, worden bedreigd of gevangengezet. Nieuwe wetten maken het moeilijker om kritiek op de regering te uiten. Kranten mogen in veel landen niet meer alles schrijven wat ze willen. En elk jaar worden meer activisten vermoord. Regeringen en gewapende groeperingen zorgen er zo voor dat wie op vreedzame wijze de mensenrechten wil verdedigen, wordt tegengewerkt.

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens

Verkorte versie

- artikel 1** Iedereen wordt vrij en met gelijke rechten geboren.
- artikel 2** De mensenrechten gelden voor iedereen, waar ook ter wereld.
- artikel 3** Je hebt recht op leven, op vrijheid en op veiligheid.
- artikel 4** Slavernij is verboden.
- artikel 5** Marteling is verboden, net als wrede en vernederende behandeling en bestraffing.
- artikel 6** Je hebt recht om erkend te worden voor de wet, waar je ook bent.
- artikel 7** De wet is voor iedereen gelijk en moet iedereen gelijke bescherming bieden.
- artikel 8** Als je onrecht wordt aangedaan heb je recht op rechtshulp.
- artikel 9** Je mag niet zomaar worden opgesloten of het land uitgezet.
- artikel 10** Als je terecht moet staan, heb je recht op een eerlijke en openbare rechtszaak met een onafhankelijke en onpartijdige rechter.
- artikel 11** Je bent onschuldig tot het tegendeel is bewezen.
- artikel 12** Je hebt recht op privacy en bescherming van je goede naam.
- artikel 13** Je mag je vrij verplaatsen in je eigen land, je mag overal naartoe.
- artikel 14** Als je rechten worden bedreigd, mag je vluchten naar een ander land.
- artikel 15** Je hebt recht op een nationaliteit.
- artikel 16** Je mag trouwen en een gezin stichten met wie jij wilt.
- artikel 17** Je hebt recht op eigendom.
- artikel 18** Je mag je eigen godsdienst kiezen of van godsdienst veranderen.
- artikel 19** Je hebt het recht op informatie en je mag je eigen mening vormen. En je hebt ook het recht om die te uiten.
- artikel 20** Je mag lid worden van een vereniging en er zelf een oprichten.
- artikel 21** Iedereen mag meedoen aan de verkiezingen en zichzelf daarvoor verkiesbaar stellen.
- artikel 22** Je hebt recht op de economische, culturele en sociale voorzieningen in je land.
- artikel 23** Je hebt recht op werk en een studie naar keuze.
- artikel 24** Je hebt recht op rust en vrije tijd.
- artikel 25** Je hebt recht op genoeg inkomen om van te leven.
- artikel 26** Je hebt recht op onderwijs.
- artikel 27** Je hebt het recht om te genieten van kunst en cultuur.
- artikel 28** Landen moeten ervoor zorgen dat de mensenrechten kunnen worden nageleefd.
- artikel 29** Je dient ervoor te zorgen dat ook de rechten van andere mensen kunnen worden nageleefd.
- artikel 30** Geen van deze rechten mag worden gebruikt om de mensenrechten te vernietigen.

Het VN-Kinderrechtenverdrag

Verkorte versie

- artikel 1** Een kind ben je onder de achttien jaar.
- artikel 2** Discriminatie is verboden.
- artikel 3** Beslissingen die jou als kind aangaan, moeten in jouw belang worden genomen. Je hebt recht op bescherming door de overheid.
- artikel 4** De overheid moet ervoor zorgen dat de rechten van kinderen beschermd worden.
- artikel 5** De overheid moet ouders respecteren in de opvoeding van hun kinderen.
- artikel 6** Je hebt recht op leven en op ontwikkeling.
- artikel 7** Je hebt recht op je eigen naam en nationaliteit.
- artikel 8** De overheid moet de identiteit, naam en nationaliteit van kinderen beschermen.
- artikel 9** Je hebt het recht om bij beide ouders te wonen. Als je ouders gescheiden zijn, mag je met allebei je ouders omgaan.
- artikel 10** Je mag je ouders overal bezoeken, ook als ze in verschillende landen wonen.
- artikel 11** De overheid moet ervoor zorgen dat een kind niet kan worden ontvoerd naar het buitenland door bijvoorbeeld één van de ouders.
- artikel 12** Afspraken over kinderen worden gemaakt met kinderen.
- artikel 13** Je hebt het recht om je eigen mening te geven en informatie te zoeken en door te geven.
- artikel 14** Je hebt recht op je eigen geloof.
- artikel 15** Je hebt het recht samen te komen en een club op te richten.
- artikel 16** Je hebt recht op privacy.
- artikel 17** Je hebt recht op begrijpelijke informatie.
- artikel 18** Je hebt recht op een goede opvoeding door je ouders. De overheid moet hen daarbij helpen.
- artikel 19** De overheid moet je beschermen tegen mishandeling.
- artikel 20** De overheid moet extra goed voor je zorgen en je helpen als je ouders dat even niet kunnen of als je geen ouders meer hebt.
- artikel 21** Kinderen worden alleen geadopteerd als dat voor hen de beste oplossing is.
- artikel 22** Als vluchteling heb je recht op speciale bescherming.
- artikel 23** Je hebt recht op hulp als je een handicap hebt.
- artikel 24** Je hebt recht op een goede gezondheid en op hulp als je ziek bent.
- artikel 25** Kinderen die uit huis zijn geplaatst, hebben er recht op dat regelmatig wordt gekeken of de behandeling nog wel de beste is.
- artikel 26** Alle middelen die de overheid heeft om mensen te helpen, moeten voor alle kinderen bereikbaar zijn.
- artikel 27** Je hebt het recht op goede omstandigheden om jezelf te kunnen ontwikkelen, belangrijk zijn voeding, kleding en huisvesting.
- artikel 28** Je hebt recht op onderwijs.
- artikel 29** Je hebt recht op onderwijs dat zich richt op het ontwikkelen van je talenten en je leert over respect voor andere mensen en de natuur.
- artikel 30** Je hebt recht op je eigen cultuur.
- artikel 31** Je hebt recht op rust en vrije tijd en je hebt recht om te spelen.

- artikel 32** Overheden moeten een minimumleeftijd voor werk instellen en kinderen beschermen tegen gevaarlijk en schadelijk werk.
- artikel 33** De overheid moet je beschermen tegen drugs.
- artikel 34** De overheid moet je beschermen tegen seksueel misbruik.
- artikel 35** Het is verboden om kinderen te ontvoeren, verkopen of verhandelen.
- artikel 36** De overheid moet je beschermen tegen uitbuiting en mishandeling.
- artikel 37** Je hebt recht op een goede behandeling in de gevangenis. Je mag niet gemarteld worden, en geen levenslang of de doodstraf krijgen. Opsluiting van een kind mag alleen als uiterste maatregel en dan zo kort mogelijk.
- artikel 38** Als het oorlog is, moet de overheid jou extra beschermen. Soldaten zijn bij voorkeur boven de achttien en als je jonger bent dan vijftien mag je niet in het leger.
- artikel 39** Je hebt recht op slachtofferhulp.
- artikel 40** Je hebt recht op een eerlijk proces dat rekening houdt met jouw leeftijd.
- artikel 41** Als de wetten van een land de rechten van kinderen beter beschermen dan dit Kinderverdrag, gelden die wetten en niet dit verdrag.